

Hodnocení loveckých trofejí metodami CIC

Doc. Ing. Josef FEUEREISEL, Ph.D.

Počátek historie hodnocení loveckých trofejí sahá zhruba do konce 19. století, kdy byly zakládány první lovecké kluby a spolky a vycházely i první myslivecky zaměřené časopisy. Od prvopočátku byla kvalita trofeje i nepřímým vyjádřením kvality zvěře jako takové.

Konkrétní metody hodnocení trofejí však ještě nebyly používány. Síla trofejí byla posuzována podle jejich celkového vzhledu a byla oceňována zlatou, stříbrnou nebo bronzovou medailí. Posuzovatelé se již tehdy orientovali podle biologických měřítek - jako jsou délka, obvod, rozloha a váha – ale i podle měřítek subjektivních, které hodnotily krásu a nedostatky trofeje.

Cílená snaha o vypracování jednotných hodnotitelských metod je propojena se založením Mezinárodní myslivecké rady – CIC. Jedním z úkolů, které si tehdy vytyčila, bylo ustanovení jednotných metod hodnocení loveckých trofejí, závazných pro všechny členské státy této mezinárodní organizace.

V roce 1934 na generálním shromáždění CIC ve Varšavě byla ustanovena mimořádná komise se zástupci ze 13 členských států. Tato komise byla pověřena vypracováním návrhu na ohodnocení loveckých trofejí evropských druhů zvěře.

V květnu roku 1937, u příležitosti roční výstavy trofejí, zorganizoval přípravný výbor CIC v Praze jednání komise, kterého se zúčastnilo 17 řádných členů komise a 29 pozvaných expertů z různých evropských zemí.

Po rozsáhlých diskuzích a vyzkoušení různých navrhovaných metod hodnocení na početném množství trofejí, byly závěrem potvrzeny jednotné metody hodnocení trofejí evropských druhů zvěře.

Můžeme se tedy dnes ohlédnout na 75letou tradici jednotného hodnocení trofejí evropských druhů zvěře.

Pochopitelně se metody hodnocení neobešly bez drobných kosmetických úprav, ale zásadní principy hodnocení zůstaly zachovány. V průběhu let byly sice vznášeny různé návrhy na změny, nebo dokonce na zrušení těchto metod, ale doposavad k tomu nedošlo. Například u příležitosti 3. světové myslivecké výstavy v Turině v roce 1972 navrhl anglický expert a znalec parohaté zvěře G.K.Whitehead jejich zrušení a zavedení nových na principu americké metody Boone&Crocket. Tyto snahy o zrušení jednotných CIC metod hodnocení pro evropské druhy zvěře neustávaly ani v pozdějších letech. Díky jednotnému postoji ostatních členských zemí a z ohledu na zachování shromážděných dat doposud hodnocených trofejí, byly stávající metody hodnocení uhájeny.

Na generálním shromáždění CIC v Paříži v roce 1975 byla, mimo jiné, ustanovena pracovní skupina expertů z Francie, Jugoslávie a Německé spolkové republiky se zadáním vypracovat katalog formulí a postupů pro hodnocení evropských druhů zvěře. Tato skupina, rozšířená o zástupce z Itálie, Polska, Švédska a Velké Británie, se sešla v roce 1976 v Bonnu. V souladu se závěry generálního shromáždění CIC v Paříži bylo schváleno stávající metody hodnocení pro evropské druhy zvěře ponechat beze změny a doplnit je pouze podrobnými návody k udělení vzhledových bodů. Generální shromáždění CIC v květnu 1976 v Bruselu návrhy této rozšířené skupiny expertů oficiálně schválilo.

Konečným výsledkem této dlouholeté prá-

ce a hledání jednotného přístupu a shody názorů bylo vydání knihy „Metody Mezinárodní rady pro zachování zvěře (CIC) pro hodnocení trofejí evropské zvěře“ v listopadu roku 1977. Tato kniha se stala základním pilířem, lze říci, biblí hodnotitelů trofejí zvěře.

V průběhu dalších let byl seznam hodnocených trofejí dále rozšiřován a ustanoveny hranice pro udělování medailí pro trofeje jednotlivých druhů zvěře.

Je třeba zmínit, že je vyvíjena trvalá snaha o postupné zobjektivování doposavad vizuálně (subjektivně) udělovaných přírážkových a srážkových bodů, které jsou dodnes základním jablkem sváru různých názorových skupin ve vztahu k hodnocení trofejí. Jako příklad lze uvést zavedení takzvaného S-indexu (koeficientu) pro posouzení tvaru (točivosti) rohů kozorožce horského, nebo C-indexu pro posouzení vrůstavosti mufloních toulců nebo atypičnosti trofeje.

Po letech relativního klidu a shody v oblasti hodnocení trofejí metodami CIC v současnosti opět hoří boj o jejich zachování či změnu. Na generálním shromáždění CIC v Bělehradě v květnu 2007 byl vznesen návrh na opětovnou změnu CIC hodnotitelských metod. V podstatě se jednalo o škrtnutí subjektivně udělovaných bodů při hodnocení trofejí. Proti tomuto návrhu se jednotně a úspěšně zasadili členové národních delegací střední a jihovýchodní Evropy. Od této doby neustává systematický tlak na změnu platných metod hodnocení trofejí evropské zvěře. Je smutnou skutečností, že oproti dřívějším návrhům na změny metod hodnocení nestojí za současným tlakem na změnu hodnotitelských metod CIC jen rozdílnost názorů na danou problematiku, ale v prvé řadě úvahy ekonomické.

V současnosti platné CIC metody hodnocení trofejí evropských druhů zvěře se od doby jejich vzniku před 75 lety prakticky staly obecným vlastnictvím a jejich použití není zpoplatněno. V mnoha zemích se staly

dokonce součástí myslivecké legislativy. V návrhu na změnu těchto metod a organizace hodnocení v rámci CIC je počítáno s tím, že nově přetvořené metody hodnocení by byly vlastnictvím CIC s autorským právem. Použití CIC hodnotitelských metod by bylo v důsledku toho zpoplatněno.

Oponenty tohoto záměru jsou země sdružené v „CIC - Koordinačním fóru pro Střední a Jihovýchodní Evropu“. Na shromáždění tohoto koordinačního fóra v říjnu roku 2009 v Cetinje v Černé Hoře byla otázka změn v hodnocení trofejí zvěře jedním ze zásadních projednávaných bodů. Z našeho pohledu je nejvýznamnějším výsledkem shromáždění dosažení dohody se zastánci změny CIC metod hodnocení loveckých trofejí zastoupených na jednání fóra prezidentem CIC panem Dieterem Schrammem. Na mou osobní žádost je tato dohoda součástí písemné rezoluce ze shromáždění, kterou podpořil a podepsal i tehdejší prezident CIC pan Dieter Schramm.

Dohoda potvrzuje zachování současně platných a mezinárodně používaných CIC metod hodnocení loveckých trofejí. Jediným požadavkem ze strany prosazující jejich změnu zůstává posouzení chovatelské správnosti ulovení posuzované trofeje ve vztahu k věku ulovené zvěře. Za výchozí kritéria pro toto posouzení jsou považovány požadavky národních předpisů definujících správnost či nesprávnost lovu v zemi původu trofeje.

Pro naši mysliveckou praxi to znamená, že do hodnocení CIC budou k vlastnímu bodovému ohodnocení trofeje navíc převzaty údaje z chovatelských přehledů, kde je na základě věku a vypěstlosti trofeje posuzována i správnost provedení lovu.

Trofej zvěře pocházející z nesprávně provedení lovu a příliš mladá:

Nebude oficiálně uznaná CIC

Bude hodnocená s dodatkem „nesprávný lov“

Rozšíření CIC systému hodnocení trofejí o posouzení správnosti provedení lovu jako podmínky zařazení trofeje do CIC databáze lze jedinečně přivítat. Lov vyzrálých jedinců v podmínkách volných honiteb respektuje zachování biologicky správné struktury populací jednotlivých druhů zvěře a plně odpovídá principům jejich trvale udržitelného obhospodařování. CIC se tímto krokem distancuje od eticky zavrženíhodných metod umělého odchovu zvěře za účelem komerční produkce extrémně silných trofejí. Doufáme, že tento krok bude pochopen i laickou veřejností a povede k podpoře akceptace tradiční myslivosti, která se zakládá na vztahu ke zvěři jako součásti ekosystému.

Za to, že po létech neshod se zastánci změny CIC metod hodnocení loveckých trofejí došlo k tomuto obratu lze na jedné straně poděkovat odstupujícímu prezidentovi Kordinačního fóra panu Veljkovi Varičakovi, který dohodu diplomaticky předjednal s předsednictvem CIC, ale na straně druhé i semknutosti a odhodlanému odporu k zamýšleným změnám vycházejícímu právě ze zemí Střední a Jihovýchodní Evropy.

Úporná jednání okolo vypracování a zavedení nových CIC metod hodnocení loveckých trofejí se táhla již od roku 2007, kdy byla tato vize prezentována na Valném shromáždění CIC v Bělehradě.

Značným zklamáním pro zastávce zachování stávajících metod hodnocení bylo pak jednání zainteresovaných států v lednu 2009 ve Vídni. Zde byla více méně pod nátlakem vedení CIC ustanovena pracovní skupina, která se měla spoluúčastnit na vypracování nových CIC metod hodnocení loveckých trofejí. Základním nedostatkem však byla skutečnost, že do této skupiny byli protlačeni lidé, kteří s posuzováním trofejí a jejich historickými kořeny nebyli doposud propojeni a neměli v tomto oboru ani žádné praktické zkušenosti. Opoziční skupina, rekrutující pře-

vážně ze členů zrušené CIC komise pro hodnocení trofejí zvěře a výstavy, byla odsunuta do pozadí.

Velmi důležitým mezníkem ve vývoji jednání mezi zastánci udržení stávajících tradičních metod hodnocení a ekonomicky uvažujícími příznivci jejich změny bylo pracovní setkání delegací Bulharska, České republiky, Maďarska, Polska, Rakouska, Rumunska, Slovenska, Slovinska a Srbska na Slovensku v návaznosti na Levické myslivecké dny v březnu 2009. Jako pozorovatel byl na toto setkání přizván též tehdejší sekretář CIC pan Kai-Uwe Wollscheid. Zmíněné delegace, s výjimkou Rakouska, konstatovaly v rezoluci z tohoto setkání, že stávající hodnotitelské metody CIC jsou součástí jejich národních mysliveckých legislativ a tradic. Též vyjádřily odhodlání, i přes případné zavedení nových CIC metod hodnocení trofejí, používat i nadále stávající hodnotitelské metody. Zazněla zde i úvaha o problémech vyplývajících z možného zpoplatnění využívání nových metod hodnocení na základě uplatnění autorských práv CIC. Osobně jsem přesvědčen, že právě jednolité blok zemí Střední a Jihovýchodní Evropy, podpořený i shodným postojem zemí Baltického regionu a snad i obava z případného možného rozštěpení CIC, přispěli rozhodujícím způsobem ke změně postoje tehdejšího vedení CIC k otázce zavedení nových CIC metod hodnocení loveckých trofejí evropských druhů zvěře.

Bohužel jak plyne čas, po změnách v předsednictvu CIC, do popředí opět aktivně vystupují zastánci změn CIC metod hodnocení trofejí evropských druhů zvěře, kteří nově přicházejí s taktikou eliminace svých odpůrců pomocí nových pravidel a nařízení ve vnitřní organizaci CIC struktur. Jelikož problematika hodnocení loveckých trofejí je předmětem zájmu jen úzké skupiny členů CIC, je, při vhodné prezentaci, reálně možné, že na generálním shromáždění CIC, které je nejvyš-

ším grémiem organizace, se do problematiky hodnocení trofejí nezasevěná většina příklo-ní při hlasování k navrhovaným změnám.

Diskuze o případných změnách hodnotitelských metod pokračovala i u příležitosti generálního shromáždění CIC v roce 2011 v Petrohradě a při jednání CIC koordinačního fóra pro centrální a východní Evropu u příle-žitosti celostátní myslivecké výstavy v Brati-slavě 2011. 14. června 2011, den před zahá-jením výstavy došlo, ve vztahu k budoucnosti oceňování loveckých trofejí metodami CIC, k velmi důležitému jednání s nejvyššími před-staviteli CIC. V návaznosti na jednání CIC koordinačního fóra pro centrální a východní Evropu, kterého se zúčastnili zástupci Bul-harska, České republiky, Černé hory, Litvy, Lotyšska, Estonska, Maďarska, Polska, Ru-munska, Ruska, Slovenska, Slovinska, Srb-ska a Turecka, došlo k otevření problemati-ky postoje výkonné rady CIC k návrhům na změny v CIC metodách hodnocení trofejí a zamýšleného zpoplatnění jejich používání. Za exekutivu CIC se jednání zúčastnili pre-zident CIC Bernard Lozé, čestný prezident CIC Dieter Schramm, generální ředitel CIC Tamás Marghescu, prezident Koordinač-ního fóra Toni Vrščaj a viceprezident CIC pro Centrální a východní Evropu Imrich Šuba. Jednání probíhalo pod dojmem předcházející konfrontace u příležitosti Generálního shro-máždění CIC v St. Petersburgu v květnu 2011 vyplývající ze zásadního rozdílu názoru zemí sdružených v rámci Koordinačního fóra a ná-zoru vedení CIC na zmíněnou problematiku. Země koordinačního fóra, podpořené Belgií a Norskem, odmítly v St. Petersburgu navrhované změny v oblasti hodnocení trofejí a obzvláště pak zpoplatnění používání hodnotitelských metod. Vyjádřily i odhodlání jít v této věci svou vlastní cestou.

Při následném jednání v Bratislavě vyjá-dřil generální ředitel CIC Tamás Marghescu ochotu vedení CIC ustoupit od navrhovaných

změn v oblasti hodnocení trofejí. Mám zato, že nemalý podíl na této změně postoje vede-ní CIC má jednoznačná semknutost postoje a názorová jednota zemí koordinačního fóra. Velmi důležitou roli zřejmě sehrálo i připojení Ruska, které je jedním z významných a vliv-ných členů CIC.

Facit bratislavského jednání je, že kromě rozšíření údajů uváděných v hodnotitelské tabulce o faktor věku, nedojde k žádným dalším změnám hodnotitelských metod. Toto rozšíření bylo domluveno a schváleno již při jednání v Černé Hoře v roce 2009. Má vést k definici „správného a nesprávného pro-vedení lovu“. Pro naši úroveň myslivosti to nepředstavuje žádný zásadní problém. Na každé chovatelské přehlídce je stanovení odhadu věku pro posouzení správnosti odstřelu běžnou záležitostí. V jiných zemích tomu tak není. Proto byl, na žádost některých účastníků jednání, domluven odklad požadavku uvádění odhadu věku na dobu 5 let. Od požadavku placení poplatku za používá-ní CIC hodnotitelských metod bylo taktéž ze strany exekutivy CIC odstoupeno. Byl však přednesen návrh na zhotovení CIC medailí a diplomů, které budou, na základě osobního požadavku vlastníka posuzované trofeje, za úplaty vystaveny.

Případné změny způsobu a zpoplatnění hodnocení trofejí metodami CIC pokládám za ohrožení našeho současného přístupu k vyhodnocování chovatelských zásahů do populací zvěře. Údaje o vývoji kvality trofejí zvěře v jednotlivých oblastech naší republiky získané v průběhu dlouhé časové periody nám přeneseně dávají zároveň informaci o změnách kvality životního prostředí zvěře a vývojových trendech jednotlivých druhů zvě-ře v regionech.

Nelze tvrdit, že v současnosti používané historické CIC metody hodnocení trofejí jsou dokonalé. Myslím, že každý kdo se touto

problematikou zabývá, na nich nějaké nedostatky najde. Případné nedostatky jsou však bohatě vyváženy možnostmi dlouhodobého zpětného pohledu na vývoj populací jednotlivých druhů zvěře a tím i možnosti posouzení našich lidských zásahů do dění v přírodě.

Zásady hodnocení trofejí

Zásadně mohou být hodnoceny jen typické trofeje. To jsou takové, u kterých může být v plném měřítku uplatněna oficiální CIC hodnotitelská metoda. Trofeje, u kterých nemůže být jako taková, vcelku nebo částečně uplatněna, jsou pokládány za atypické, případně abnormální a nemohou být proto hodnoceny. Hodnoceny mohou být jen existující části trofeje. Odlomené části trofeje - výsady, lodyhy, odlomené konce toulců muflonů, růžků kamzíků zbraní kňourů – se měří jen po místo zlomu. Odlomené části však, ve smyslu hodnocení trofeje, nepředstavují žádnou nepravdivost a nejsou důvodem k uplatnění srážky za vady trofeje. Přírážky a srážky - hodnoty, které jsou posuzovány na základě znaleckého subjektivního vyjádření – se udělují v celých bodech, případně v polovinách bodů. U trofejí, kde jsou subjektivně udělovány přírážky za barvu trofeje, je smysluplné tyto zadat ještě před vlastním měřením (nejlépe za denního světla a dostatečné světelnosti). Toto je obzvláště důležité u srncích parůžků, neboť ponořením do vody, za účelem zjištění jejich objemu, získají tmavší barvu.

U trofejí, u kterých je zjišťována váha a které byly více seříznuty, než udává norma (tj. řez vedený středem očních jamek se zachováním celé nosní kosti), se nepřidává žádná přírážka za váhu ztracenou nesprávným seříznutím lebky.

Metodami CIC je možno oficiálně hodnotit trofeje nejdříve 3 měsíce po ulovení.

Při hodnocení srncích parůžků je nevy-

hnutelnou povinností zjištění jejich objemu. Proto musí být při oficiálním hodnocení vždy použita hydrostatická váha. Pomocná metoda použitím tzv. Volzovy konstanty 0,225 (váha trofeje, po srážce na lebku, se vynásobí faktorem 0,225, což dá celkovou bodovou hodnotu za objem a váhu) je pro hodnocení srncích trofejí nepřijatelná. Touto metodou je možné provést jen základní odhad síly trofeje. U specificky lehkých parůžků vede k podhodnocení trofeje a u specificky těžkých zase k jejímu nadhodnocení.

V neposlední řadě je nutné uvést, že u každé, k hodnocení předkládané trofeje musí být bezpodmínečně uvedeno jméno a příjmení lovců, místo ulovení (případně stát), datum ulovení a druh honitby (volná honitba, obora). K těmto údajům nově navíc přistoupí ještě údaj o věku uloveného kusu. Na základě tohoto údaje má být posouzeno, zda byl odstřel proveden v souladu s chovatelskými zásadami.

Podle ustanovení CIC nemůže být trofej zvěře pocházející z obory prohlášena za nejsilnější svého druhu, ať již v pohledu jednotlivé země či internacionálním. Ohodnocené trofeje zvěře pocházející z obor musí být v katalogu výstavy jako takové obzvláště označeny, tak, aby bylo zřejmé, že nepocházejí z volné přírody. Jako důsledek v poslední době stále čtenějších doložených případů neetické manipulace zvěře za účelem produkce silných trofejí lze celoevropsky pozorovat značnou senzibilizaci ve vztahu ke zvěři pocházející z oborních chovů. CIC se v rezoluci z generálního shromáždění v roce 2006 na Kypru jednoznačně vyslovila proti těmto metodám produkce trofejí a nabádá všechny myslivce a myslivecké spolky se rozhodně postavit proti uplatňování takovýchto neetických, manipulativních metod ve vztahu k divoče žijící zvěři.

Hodnocení trofejí srnčí zvěře

Pro hodnocení trofejí srnčí zvěře platí veškeré v předchozí části mého referátu zmíněné obecné zásady hodnocení trofejí. Samozřejmě má každý druh zvěře svá specifika, která je třeba při vlastním hodnocení zohlednit.

V prvé řadě je třeba si před vlastním hodnocením ujasnit zda se jedná o trofej typickou či atypickou, která musí být vyloučena z posuzování. Z hodnocení jsou vyloučeny trofeje srnců parukáčů a abnormální trofeje, u kterých není možné exaktně určit jejich objem.

Při zjišťování měřitelných údajů nevidím v metodice hodnocení srnčích trofejí žádný skrytý problém. Jen při měření délek lodyh je třeba myslet na přepnutí úhlu mezi rúží a lodyhou. Otázka srážky na lebku byla zmíněna v předchozí stati. Právě u výše srážky na lebku vyvstává nejvíce otazníků. Domnívám se, že za základ srážky na lebku byla v původní formulaci použita váha odvozená z váhy lebek srn, která je zpravidla nižší, než váha lebky srnce. I u vlastních lebek srnců jejich váha vykazuje značný rozptyl zjištěných hodnot. Měli jsme, spolu s prof. Hromasem, v rukách také trofeje srnců pocházející z hrabství Hampshire na jihu Anglie, kteří měli extrémně mohutnou lebku a tloušťkou čelní kosti připomínali spíš lebku muflona, nežli srnce. Studii věnovanou ohodnocení těchto trofejí na základě specifické váhy jejich parožní hmoty publikoval prof. Hromas ve Folia Venatoria. Ohodnocení těchto trofejí podle platných metod CIC se nám nejeví vhodné.

Středobodem hodnocení srnčích trofejí je exaktní zjištění jejich objemu prostřednictvím hydrostatické váhy. Možné varianty tohoto měření jsou uvedeny ve všech příručkách k hodnocení trofejí. Prakticky klade toto měření nejen značné požadavky na technické vybavení, ale vyžaduje i pečlivý přístup ze

strany hodnotitele. Z důvodu značné variability utváření srnčích parůžku a úhlu nasazení pučnic na lebku, je výjimkou když se povede ponořit parůžky do vody tak aby byly celé, včetně rúží, pod vodou a aby voda nezalila prohlubeň mezi rúžemi a pučnicemi. Pravidlem je spíše případ, že část rúží vyčnívá nad hladinu vody a část pučnic je ponořena pod vodou. Proti přírodě nelze nic dělat a tak větší či menší přesnost měření závisí od citu a praktické zkušenosti hodnotitele. Je výhodou provádět toto měření v komisi, neboť více pohledů z různých stran přispívá k lepšímu výsledku měření. Úzkostlivě je třeba dbát na to, aby se do vody ponořené parůžky v žádném případě nedotýkaly dna, nebo stěn nádoby. Stejně tak je výsledkem měření nepoužitelný, když dojde ke kontaktu lebky s vodou. Je třeba, aby měření objemu probíhalo bez průtahů. Důvodem je, že některé typy paroží mají schopnost přijímat vodu, což vede ke zkreslení zjišťovaných dat. Každopádně je nutné trofej nejdříve zvážit suchou a teprve následně přistoupit k měření objemu.

Měření rozlohy se nejeví nikterak složité. Je však důležité mít na mysli, že je měřena největší vnitřní vzdálenost lodyh kolmo na podélnou osu lebky. To znamená, že u nakročených parůžků nelze měřit šikmo k této ose vzdálenost lodyh, ale musíme měřit jejich průmět do roviny kolmé na podélnou osu lebky. Výraznější nakročení parůžků pak zohledníme při posuzování souměrnosti paroží.

Barva paroží je posuzována na celé délce lodyhy. U přírážek za barvu je důležité, posoudit celou trofej ze všech stran, neboť právě na vnitřní či zadní straně lodyh je barva často tmavší, nežli v místech kde je paroží více vytlučené či vystruhované.

Na to samé je třeba dbát při posuzování perlení. Obroušené a do běla vyleštěné perly se při posuzování barvy nezohledňují.

Při úzkém postavení lodyh je na jejich vnitřní straně, kde srnec nemůže řádně vytlučit,

mnohdy barva paroží světlejší. Toto nepředstavuje důvod pro udělení srážky na barvu.

Stává se, že se lovec snaží přibarvením vylepšit vzhled trofeje, což má, v případě zjištění této skutečnosti, za následek anulování přírážky na barvu. Dříve používané přibarvení trofeje hypermanganem dnes ustoupilo rafinovanějším způsobům přibarvení při odborné preparaci trofeje, které jsou obtížně prokazatelné. Podezření na přibarvení může vzbudit jednotité zbarvení celé trofeje. Je věcí komise, v případě nedůvěryhodné barvy trofeje, aby tuto záležitost posoudila. Pro trofej je provedení takovéto úpravy poškozením. V případě odhalení pokusu o manipulaci přírodního zbarvení trofeje je barva hodnocena nula body namísto alespoň nějakého, ač nižšího bodového ohodnocení.

Kritéria posouzení perlení, růží, hrotů výsad a jejich vyspělosti jsou, podle mého názoru, srozumitelné a výstižně vyjádřena v návodu hodnocení srnčích trofejí. Při udělování přírážkových bodů za vyspělost růží doporučujeme rozdělit celkovou maximální bodovou hodnotu ve výši 4 CIC bodů na polovinu a následně do výše dvou bodů odděleně hodnotit jejich výšku a šířku.

Stejně tak je dobré rozdělit, často společně uváděnou, přírážku na vyspělost, pravidelnost, souměrnost a tvar paroží, jejíž maximální hodnota je stanovena na 5 CIC bodů. Zvláště hodnotíme do výše 2 bodů vyspělost výsad a zvláště, do výše 3 bodů pravidelnost, souměrnost a tvar paroží. Při hodnocení vyspělosti výsad posuzujeme pouze délku přední a zadní výsady. Každé výsadě o minimální délce 6 cm můžeme přidělit ½ CIC bodu. Délka výsady se měří po vnější straně výsady od místa, kde se vyčleňuje z lodyhy až po její hrot. Lodyha není zohledňována, neboť její délka je hodnocena již při základním měření délky lodyhy.

Přírážku 3 CIC bodů, které je možno maximálně udělit za pravidelnost, souměrnost a

tvar paroží opět rozdělíme na polovinu. Posouzení provedeme ze předního a z bočního pohledu na trofej. Každé straně může být přiděleno ohodnocení do výše 1 ½ CIC bodu.

Udělování srážkových bodů by mělo vycházet ze zásady, že za stejnou chybu by trofej principiálně neměla být dvakrát trestána. Například při nedostatečně vyvinutých výsadách nezíská trofej přírážkové body za vyspělost výsad. V případě udělení srážkových bodů za stejný nedostatek, bychom trofej trestali podruhé. Obdobně je tomu například při posuzování tvaru paroží již jednou trestaného při základním měření za nedostatečnou rozlohu.

Pod pojmem nepravidelnost a asymetrie rozumíme: porézní parůžky, kráčejíci nebo pokroucené lodyhy, nepravidelnost výsad, nerovný počet výsad, lomy v průběhu lodyhy apod. Posouzení provedeme ze předního a z bočního pohledu na trofej, obdobně jako při posuzování přírážek za pravidelnost, symetrii a tvar.

Filozofie hodnocení loveckých trofejí by měla vycházet z neuplatňování přílišné tvrdosti při výkladu CIC metod hodnocení. Při udělování srážkových bodů doporučuji, ve smyslu přístupu mého učitele pana prof. Hromase, nebýt při jejich udělování horlivý, ale spíše pěstovat v tomto ohledu určitou zdrženlivost.

Podle mého názoru by se posuzovatel loveckých trofejí měl řídit zásadou:

„V případě pochybností rozhoduji ve prospěch trofeje“

*Z podkladů CIC Komise pro výstavy a hodnocení trofejí sestavil
Doc. Ing. Josef Feuereisel, Ph.D.,
předseda Komise pro mezinárodní spolupráci ČMMJ
a viceprezident Ústřední hodnotitelské komise MZe.*